

ශ්‍රී ලංකාවේ මුර්ති කලාවෙන් හෙළිවන නෘත්‍ය, සංගීත හා නාට්‍ය කලා
ලක්ෂණ පිළිබඳ විමර්ශනයක්
(අනුරාධපුර යුගයේ සිට ගම්පළ යුගය දක්වා)

ඡී.ආර්.එන්. විජයරත්න

TH 109

කැලණිය විශ්ව විද්‍යාලයේ පුරාවිද්‍යා පශ්චාත් උපාධි විද්‍යාපති (Msc.) උපාධි
පරීක්ෂණය සඳහා ඉදිරිපත් කරන නිබන්ධය

2006 ජූලි

PG/M Sc/03/94/15

පටුන

පිටු අංකය

නිබන්ධ සාරාංශය	i
උපකාරනුස්මෘතිය	ii - iii
පටුන	iv - vii
හැඳින්වීම	viii - x
සන්නිරූපන නාමාවලිය	xi - xxi
ගවේෂිත ස්ථාන නාමාවලිය	xxii - xxiii
හැකුළුම් සංකේත	xxiv

පළමුවන පරිච්ඡේදය

01. හැඳින්වීම හා නෘත්‍ය, සංගීත හා නාට්‍ය කලා පිළිබඳ මූලාශ්‍ර විභාගය	
1.1 පෙර - අපරදිග රටවල නෘත්‍ය, සංගීත හා නාට්‍ය කලාව පිළිබඳ මූලාශ්‍ර	1 - 8
1.2 අතීත ශ්‍රී ලංකාවේ නෘත්‍ය, සංගීත හා නාට්‍ය කලා පිළිබඳ මූලාශ්‍ර	9 - 32
පාදක සටහන්	33 - 34

දෙවන පරිච්ඡේදය

02. අනුරාධපුර යුගයේ මූර්ති කලාවෙන් හෙළිවන නෘත්‍ය, සංගීත හා නාට්‍ය කලා ලක්ෂණ	
2.1 අනුරාධපුර යුගය (පිහිටීම, ඓතිහාසික පසුබිම හා සමාජ ආර්ථික දේශපාලනික තත්ත්වය)	34 - 35
2.2 අනුරාධපුර යුගයේ පුරාවිද්‍යාත්මක ස්ථාන	35 - 38
2.3 අනුරාධපුර යුගයේ මූර්ති හා කැටයම්වලින් නිරූපිත නෘත්‍ය, සංගීත හා නාට්‍ය කලා ලක්ෂණ (පිහිටීම, අන්තර්ගතය, ශෛලීය ලක්ෂණ හා ප්‍රකාශිත අර්ථය)	
2.3.1 ලෝවාමහා ප්‍රාසාදය	38 - 41
2.3.2 අනුරාධපුර ජේතවන විහාර සංකීර්ණය සහ කෞතුකාගාරය	41 - 44
2.3.3 අභයගිරි විහාර සංකීර්ණය, කුට්ටම් පොකුණ සහ කෞතුකාගාරය	44 - 47
2.3.4 අනුරාධපුර පැරණි නගරයේ පුරාවිද්‍යා කෞතුකාගාරය	47 - 49
2.3.5 ඉසුරුමුණිය විහාර සංකීර්ණය සහ කෞතුකාගාරය	49 - 53

2.3.6 රාජාංගනය, තත්වීකූච්ඡි විහාරය	53
2.3.7 මිහින්තලය කණ්ඨක චේතිය වාහල්කඩ, සිංහ පොකුණ හා පුරාවිද්‍යා කෞතුකාගාර	53 - 63
පාදක සටහන්	64

තුන්වෙනි පරිච්ඡේදය

03. පොළොන්නරු යුගයේ මුර්ති කලාවෙන් හෙළිවන නෘත්‍ය, සංගීත හා නාට්‍ය කලා ලක්ෂණ

3.1 පොළොන්නරු යුගය (පිහිටීම, ඓතිහාසික පසුබිම, සමාජ ආර්ථික දේශපාලනික තත්ත්වය)	65 - 68
3.1.1 පොළොන්නරු යුගයේ නෘත්‍ය, සංගීත හා නාට්‍ය කලාව පිළිබඳ ඓතිහාසික මූලාශ්‍රය	68 - 73
3.2 පොළොන්නරුවේ පුරාවිද්‍යාත්මක ස්ථාන හා එම යුගයේ නෘත්‍ය, සංගීත හා නාට්‍ය කලා ලක්ෂණ නිරූපිත මුර්ති හා කැටයම් පිහිටි ස්ථාන	73 - 77
3.3 පොළොන්නරු යුගයේ මුර්ති හා කැටයම් මගින් නිරූපිත නෘත්‍ය, සංගීත හා නාට්‍ය කලා ලක්ෂණ (පිහිටීම, අන්තර්ගතය, ශෛලීය ලක්ෂණ, හා ප්‍රකාශිත අර්ථය)	
3.3.1 රාජවේශ්‍යභූෂණ මණ්ඩපය	77 - 80
3.3.2 දළදා මළුව ගොඩනැගිලි සංකීර්ණය (අටදාගේ, හැටදාගේ, වටදාගේ)	80 - 85
3.3.3 ලංකාතිලකය හා තිවංක පිළිමගෙය	86 - 90
3.3.4 රත්කොත් වෙහෙර වාහල්කඩ, ගල් විහාරය, ශිව දේවාලය හා මැදිරිගිරිය වටදාගෙය	90 - 93
3.4 පොළොන්නරුවේ හින්දු ආගමික ගෘහ නිර්මාණ ශිල්පය ආශ්‍රිත නෘත්‍ය, සංගීත හා නාට්‍ය කලා ලක්ෂණ නිරූපිත මුර්ති හා කැටයම් (පිහිටීම හා ඓතිහාසික පසුබිම)	
3.4.1 හින්දු ආගමික ගෘහ නිර්මාණ ශිල්පයේ ඓතිහාසික පසුබිම	93 - 99
3.4.2 නෘත්‍ය, සංගීත හා නාට්‍ය කලා ලක්ෂණ පිළිබිඹු කෙරෙන හින්දු ආගමික මුර්ති හා කැටයම් පිහිටි ස්ථාන	99 - 109
3.4.3 හින්දු ආගමික මුර්ති නිර්මාණයෙහි ලා මූලික වූ පසුබිම හා සංකල්ප	
3.4.4 පොළොන්නරු යුගයට අයත් හින්දු මුර්ති හා කැටයම් මගින් නිරූපිත නෘත්‍ය, සංගීත හා නාට්‍ය කලා ලක්ෂණ (පිහිටීම, අන්තර්ගතය, ශෛලීය ලක්ෂණ)	109 - 116
පාදක සටහන්	117 - 118

හතරවන පරිච්ඡේදය

4. පශ්චාත් පොළොන්නරු සමය

දඹදෙනිය, කුරුණෑගල, යාපහුව යන යුගයන්හි මුර්ති කලාවෙන් හෙළිවන නෘත්‍ය, සංගීත හා නාට්‍ය කලා ලක්ෂණ (පිහිටීම හා ඓතිහාසික පසුබිම, සමාජ, ආර්ථික දේශපාලනික තත්වය)

- 4.1 දඹදෙනිය හා කුරුණෑගල අවධිය (පිහිටීම, ඓතිහාසික පසුබිම, සමාජ, ආර්ථික දේශපාලනික තත්වය) 119 - 125
- 4.2 යාපහු රාජධානිය (පිහිටීම, ඓතිහාසික පසුබිම, සමාජ, ආර්ථික දේශපාලනික තත්වය) 125 - 136
- 4.2.1 යාපහුව මුර්ති හා කැටයම් වලින් හෙළිවන නෘත්‍ය, සංගීත, නාට්‍ය කලා ලක්ෂණ (පිහිටීම, අන්තර්ගතය, ශෛලීය ලක්ෂණ හා ප්‍රකාශිත අර්ථ) 137

පාදක සටහන්

පස්වන පරිච්ඡේදය

05. ගම්පළ යුගයේ මුර්ති කලාවෙන් හෙළිවන නෘත්‍ය, සංගීත හා නාට්‍ය කලා ලක්ෂණ

- 5.1 ගම්පළ යුගය (පිහිටීම, ඓතිහාසික පසුබිම, සමාජ, ආර්ථික දේශපාලනික තත්වය) 138 - 141
 - 5.2 ගම්පළ යුගයේ මුර්ති හා කැටයම්වලින් හෙළිවන නෘත්‍ය, සංගීත හා නාට්‍ය කලා ලක්ෂණ (පිහිටීම, අන්තර්ගතය, ශෛලීය ලක්ෂණ හා ප්‍රකාශිත අර්ථ) 141
 - 5.2.1 ගඩලාදෙණි රජමහා විහාරය 141 -153
 - 5.2.2 නියම්ගම්පාය විහාරය 153 - 162
 - 5.2.3 අලවතුර - ගනේගොඩ ගල්ලෙන් විහාරය 163 - 166
 - 5.2.4 උඩඅළුදෙණිය විහාරය ලී උළුවස්ස 166
 - 5.2.5 බෙන්තර ගලපාත විහාරය ගල් උළුවස්ස 167 -168
 - 5.2.6 දෙවුන්දර විහාරය ගල් උළුවස්ස 168 -171
 - 5.2.7 තොරණ රජමහා විහාරය 172 - 173
 - 5.2.8 ඇම්බැක්ක දේවාලය සහ ඇම්බැක්ක අම්බලම 173 - 182
- පාදක සටහන් 183 - 184

06.	ශ්‍රී ලංකාවේ නෘත්‍ය, සංගීත හා නාට්‍ය කලා නිරූපිත මුර්ති හා කැටයම් හි දිස්වන පංචතූර්ය සංකල්පය, අභිනය සංකල්පය හා සෞන්දර්යාත්මක සමාජයීය ලක්ෂණ	
6.1	පංචතූර්ය සංකල්පය	185 - 192
6.2	අභිනය සංකල්පය	192 - 198
6.3	සෞන්දර්යාත්මක හා සමාජයීය ලක්ෂණ	199 - 201
	පාදක සටහන්	202
*	නිගමනය	203 - 206
*	සන්නිරූපන (ඡායාරූප/චිත්‍ර/සිතියම්/ඵලක)	207 - 355
*	ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ නාමාවලිය	356 -359
*	ආශ්‍රිත සඟරා හා ලිපි නාමාවලිය	360 - 361
*	ග්‍රන්ථ සූචිය	362 - 369
*	සටහන	370